

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A BÉKÉSCSABAI JÁRÁS, BÉKÉSCSABA NK. ÉS VIDÉKÉNEK ÉRDEKEIT FELŐLELŐ HETILAP

<p>ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K Egyes példányoként 20 fillérért kapható Engel Miksa kistőzsdéjében, Gesmey Soma, Corvina és Tevan utóda Gombos Sámuel könyvkereskedésében Békéscsabán. ::</p>	<p>MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS SZÉKELY GYÖRGY Breznyik-utca 7.</p>	<p>Hivatalos hirdetések díjtalanul közlünk. Magánosok hirdetését kisbétével minden szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért közlünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra, vagy részre terjedők megállapodás szerint</p>
---	--	---

Hivatalos rész.

Szálastakarmány és alomkészletek határárszabása. A földmivelésügyi miniszter 134,600. számú október hó 19-én közölt rendelethez megállapítja a 3387. M. E. számú rendelet értelmében közszükségleti célokra igénybevett, szálastakarmány és alomkészletekből gazdasági szükséglet címén visszatartható mennyiségeket, valamint az igénybevett takarmány és alomkészletek átvételi árát.

Az állatállomány szükségletének megállapításánál csak a birtokos rendes állatlétszáma vevető számba, vagyis az, mely az illető gazdasági vagy egyéb üzeme méreteinek és a békeidőben tartott állatlétszámának lényeges eltérés nélkül megfelel. Kivételt képeznek azok a tehenészetek, melyek tejtermésüket közfogyasztás céljaira leköttették.

Amennyiben az állattartó takarmánykészlete saját állatainak teletetési szükségletét sem fedezi, ebben az esetben az igénybevételnél eljáró hatóság községenként az állatállomány számának megállapítása mellett a szükségletet felveszi s erre vonatkozó kimutatását a vármegyei takarmányozást intéző bizottsághoz, ez viszont összegyűjtve a földmivelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

1. A szálastakarmányért, mely elnevezés alá tartozik a széna és pedig az anyaszéna, sarju és mindenféle szálastakarmány (lóhere, lucerna, búkköny, mohar stb. széná); 2. a tavaszszalmáért, mely elnevezés alá tartozik; árpa, zab, köles és ezekkel egyenértékű tavas-szalma, ezek töreke és polyvája; 4. zsupszalmáért; 5. tengeriszár és fosztásért, cirokszárért; 6. nádért, igénybevétele esetében a következő átvételi árt (térítést) kell fizetni.

1. anyaszéna, sarju és mesterséges takarmány laza állapotban . . . . . 30 K préselve 36 K
2. tavaszszalma lazán 18 „ „ 24 „

3. őszi szalma . . . . . 12 „ „ 18 K
4. zsupszalma . . . . . 20 „ „
5. tengeri és fosztás, cirokszár . . . . . 14 „ „
6. nád . . . . . 14 „ „
valamennyi 100 kilogramonként, száraz és egészséges állapotban.

Ezek az árak akár laza, akár préselt állapotra vonatkoznak, mindkét esetben magukban foglalják a legközelebbi eső vasuti vagy hajóállomásig való szállítás költségét is.

Olyan esetben, amidőn az átvétel nem a vasuti vagy hajóállomáson történik, hanem a termelőnél, vagy a Takarmányforgalmi Részvénytársaság bizományosának gyűjtő- vagy préselőtelepén, az átvételi helytől a vasut- vagy hajóállomásig való szállítás tényleges költsége a fizetendő árból levonásba hozatik. A szóban forgó levonásnak azonban csak akkor van helye, ha a raktár vagy az átvétel helye a termelőhöz a legközelebbi vasuti vagy hajóállomásnál közelebb fekszik. A levonásba hozott összeg semmi esetre sem lehet több, mint amennyi megfelel annak a távolságnak, amennyivel a raktár, illetőleg az átvétel helye a termelőhöz közelebb fekszik, mint a legközelebbi állomás.

Ha a takarmányforgalmi Részvénytársaság az igénybevett cikkek átvételénél a jelen rendeletben körülírt rendes kötelezettségeken felüli szolgáltatásokat is vesz igénybe, azokat a fent felsorolt átvételi áron (térítésen) felül köteles díjazni.

Ez a rendelet 1917. október 22. napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Egyházi épületeken levő rézanyag igénybevétele. A honvédelmi miniszter 22,544. számú rendelethez megállapítja az épületeken lévő rézanyagoknak hadicélra való igénybevételeiről szóló 1916. évi 22,190. számú honvédelmi

miniszteri rendelet hatálya kiterjesztetik minden olyan egyházi épületeken lévő rézanyagra, mely eddig önként fel nem ajánlatott. Ez igénybevétel alól oly esetekben, amidőn az illető épület történeti vagy művészeti értékkel bír, a vallás- és közoktatásügyi miniszter, Horvát-Szlavonországok területén a bán adhat felmentést.

A zsákforgalom szabályozása. A hivatalos lap okt. 14-iki számában jelent meg a kormány 3100. M. E. számú rendelete új és használt zsákok feldolgozásának és forgalomba hozatalának tárgyában. A rendelet értelmében mindazok, akik bármilyen mezőgazdasági termény vagy ipari termék csomagolásához használható: jutából, pamutból, kenderből, lenből, papírból vagy ezen anyagoknak keverékéből készült zsákok birtokában vannak, kötelesek készletüket az október 15-iki állapot szerint két havonta a Zsákbizottság útján a kereskedelemügyi miniszternak bejelenteni. A bejelentéseknek az erre a célra szolgáló nyomtatványokon kell történniök, melyet a Zsákbizottságtól (VI., Párisi-utca 2.) vagy az elsőfokú iparhatóságoktól szerezhetők be. Aki zsákok bejelentésére van kötelezve, tartozik oly raktárkönyvet, vagy feljegyzéseket vezetni, amelyekből a bejelentett készlet nagysága, annak minden növekedése és csökkenése megállapítható. Ugy használt, mint új zsákot a mai naptól kezdve csakis a Zsákbizottság engedélyével lehet vásárolni, zsákok kölcsönbeadásához szintén a Zsákbizottság engedélye szükséges. A kölcsönadás feltételeit is a bizottság állapítja meg. A kereskedelemügyi miniszter elrendelheti a zsákoknak az igénybevételét és megállapíthatja a zsákokért követelhető maximális árat. Aki valamilyen cikkel töltött zsákot vásárol, az köteles a rendelet szerint a zsákokat kiürítése után rögtön, de legkésőbb az átvételtől számított négy héten belül a zsákot szolgáltató vállalatnak visszaküldeni. Eladó gondoskodni tartozik, hogy a vevő visszaadási kötelezettségének eleget tegyen. Zsákokat a magyar szent korona országainak területén kívül eső helyre csakis szállítási igazolvánnyal szabad szállítani, mely szállítási igazolványt a Zsákbizottságtól kell kérni. A rendelet intézkedéseinek megszegése súlyos büntető szankció alá esik.

Vádforgalmi Iroda. Az Országos Közélelmezési Hivatalt vezető miniszter 97,439. számú rendelete a vad és vadhus forgalmának szabályozásáról szóló 3683. M. E. számú kormányrendeletek alapján Vádforgalmi Irodát szervez s ennek szervezeti szabályzatát a következőt állapítja meg:

Az iroda az igazgatóság vezetése alatt áll. Az igazgatóságba a m. kir. földmivelésügyi, a m. kir. kereskedelemügyi és a m. kir. pénzügyminiszter egy-egy tagot küldhet, a többi tagokat, továbbá az iroda elnökét és alelnökét az Országos Közélelm. Hiv. vezető miniszter nevezi ki.

Az Országos Vadászati Védegylet, a Magyar Vadászok Országos Szövetsége, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és Budapest székesfőváros tanácsa az igazgatóságba egy-egy tagot javaslatba hozhat.

Az iroda feladata a 3.683/197. M. E. számú kormányrendelet 3. §-ának rendelkezése alapján élő vagy leölt (leölt) vadnak, valamint mindennemű vadhusnak vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok kiállítása iránti intézkedés.

Az ország határain kívül eső rendeltetési állomásra szállítási igazolványt a Vádforgalmi Iroda csak az esetben állíthat ki, ha az igazolványt kérő fel ugyanolyan mennyiségű és minőségű leölt (leölt) vadat, illetve vadhust ajánl fel és ad át az Országos Közélelmezési Hivatal rendelkezésére, mint amennyinek szállítására szállítási igazolványt kér. Az így felajánlott, illetve átadott vadért a Vádforgalmi Iroda a 3683. M. E. számú rendelet mellékletét képező árjegyzékben megállapított termelői áraknak 80 százalékat köteles fizetni.

Élő vagy leölt (leölt) vadnak és mindennemű vadhusnak szállításához az idézett kormányrendelet 3. §-a értelmében szükséges szállítási igazolványokat a belföldi forgalomban addig, amíg a Vádforgalmi Iroda helyi megbizottainak kijelölése az ország egész területére nézve befejezést nem nyer — amely időpont külön rendeletben fog közhírré tétetni — az irodának ebben a vonatkozásban helyi meghatalmazottai gyanánt az 1915. évi 4551. M. E. számú rendelet 4. §-ában említett helyi előosztási közigazgatási hatóságok állítják ki, olyan küldeményeknél azonban, amelyek az ország határain belüli címekre, de a múlt évi 300. F. M. számú rendelet 9. pontjában felsorolt községekbe, városokba, vasuti és hajóállomásokra, valamint Bruck-Királyhida, vagy Várpass állomásokra adatnak fel, a szállítási igazolványt kiállító hatóság köteles a Vádforgalmi Iroda előzetes beleegyezését a szállítási igazolvány kiállításához kikérni.

Az ország határain kívül eső rendeltetési állomásokra kizárólag a Vádforgalmi Iroda állíthat ki szállítási igazolványt.

A Vadforgalmi Iroda feladata továbbá az Országos Közélemezési Hivatal rendelkezésére önként felajánlott, átengedett, esetleg igénybevett lelőtt (leölt) vadnak és vadhusnak átvétele, elraktározása és az ezen hivatali vezető miniszter utasításai szerint való elosztása.

Hivatalos órák megváltoztatása a község házában. A községi képviselő testület határozata folytán részint tüzelőanyag, részint villanyvilágítás megtakarítása szempontjából úgy a község házában, az árvaszéknél, mint Erzsébethelyen a hivatalos órák reggeli 8 órától egyfolytában d. u. 2 óráig állapíttatnak meg; kivételt képez a rendőrség, hol állandó a szolgálat, a munkásotthon ételmezési osztálya, hol a régi be-

osztás marad, a hadisegélykiosztás idején a fizetési napokon, és az adóügyi osztályban az adófizetés idején a hónap 1—15 napján, midőn ugyancsak a réoi 8—12, és 2—6-ig az álló szolgálati idő marad fenn.

Az átvételi bizottságok f. hó 5-én működésüket megkezdik, még pedig Békéscsabaán két átvételi bizottság fog működni részint a község belterületén, részint a tanyákon. Egy-egy bizottsághoz 300—350 tanya lesz beosztva, s a gazdák arról, hogy a bizottság mely időben érkezik egyikhez-másikhoz, megfelelő alkalmas módon lesznek idején értesítve.

Olajsajtolás a Braun Hermann malmában a Berényi uton kezdetét vette.

Publikációk.

Eladók.

- Ház Vozár Pálnénál Pronay-u. 37.
 Ház Achim Mátyásnál Zrínyi-u. 5.
 Ház Melczér Gyula kisvasuti főnöknél vagy a közs. közgyűlésnél.
 Ház Szász Györgynénél Berényi-u. 13.
 Ház Ágoston W.-nál Zöldfa-u. 3.
 Két Ház (Ligeti szőlők 1. Alsó körössor 2. sz.) Teleky-u. 16.
 Ház Galó Pálúál Szerdahelyi-u. 1. sz.
 Ház Stefanik Pálnál Arany-u. 47.
 Ház Árpád sor 56 sz.
 Ház Bakner Mihálynál Teleky-u. 27.
 Ház Id. Purcsi Pepinél Berényi-u. 36.
 Ház Lenhard Györgynél József-u. 43.
 Ház Belcsán Györgynél Kistobani-u. 34.
 Ház Haán Béla ügyvédnél Apponyi u. 4.
 Kukoricaszár 2 oktáról Bulyovszky Ádámnál Zöldfa-u. 9.
 Kukoricaszár 25 kup, Simkó M.-né Baros-u. 14.
 Kukoricaszár 2 kup, buzaszalma Kerepeczky Mihálynénál Wenckkeim-u. 1.
 67 hold szántó a gerendási állomásnál és 3 okta föld a gyulai-ut mentén és egy hármás eke Achim Jánosnénál Munkácsi-u. 11.
 200 kéve nád Rákóczy-u. 1.
 9 okta föld a nagyréten Koczika Györgynél Oros-házi-u. 30.

150 kéve kukoricaszár Merczán Erzsébetnél Vas-utca 10.

Ócska és új nád 505. sz. tanyán Kamut mellett. Buzaszalma és főrek Uhrin Pálnénál Guttenberg-utca 15.

4 hold föld Marán Pálnál Őr-u. 8. sz.

Kiadó.

32 hold föld Fúrjesen Csicsely Györgynél Szemere-utca 10.

5 hold föld fényesen ki vagy eladó Likér Pálnénál Achim L. A. utca 1.

Kínálat.

14 új háztelek eladás alá kerül Erzsébethelyen, felvilágosítás szereshető Lipták G. Pál tégla-gyárban.

Új és régi csizmák, cipők, férfi és női ruhák eladók Teleky-u. 16. sz. a.

Keslet.

Negyedest keresek cím Rákóczy-u. 1.

Tanyást keres Schwartz Dávid Kinizsi-u. 10.

Kukoricaszárát nem maxim-áron Békéscsabaán tartalék ételmezési raktár.

Czirok magot és szakált vesz Levy Áron és fia Munkácsi-u. 6. sz.

4 hold répakiszedést átalányba ad Kókényesi Gyula Szarvasi-u. 6.

A békéscsabai piac maximális árai.

Érvényes 1917. október hó 16-tól további intézkedésig.

Paradicsom — — — — 1 klg. K —.70	Tehén turó friss— — — 1 klg. K 2.50
Káposzta— — — — — 1 klg. K 1.—	Sovány liba kisebb K 9.—, nagyobb 10.—
Sárgarépa — — — — 1 klg. 1.20-1.40	Kövér liba — — — — 1 klg. K 12.—
Petrezselyem— — — — 1 klg. 1.20-1.40	Sovány kacsa kisebb K 6.—, nagyobb 7.—
Céglarépa — — — — 1 klg. K —.95	Kövér kacsa— — — — 1 klg. K 10.—
Zeller— — — — — 1 klg. K 1.10	Pulyka — — — — — 1 klg. K 6.—
Vöröskáposzta — — — 1 klg. K 1.—	Tyuk— — — — — 1 klg. K 7.50
Vöröshagyma — — — 1 klg. 1.30-1.50	Első osztályu csirke— — 1 klg. K 8.—
Dughagyma — — — — 1 klg. K 2.80	Másod osztályu csirke — 1 klg. K 7.—
Foghagyma — — — — 1 klg. K 2.60	Dió — — — — — 1 liter K 2.—
Alma— — — — — 1 klg. 1.20-2.—	Mogyoró— — — — — 1 liter K 2.80
Körte— — — — — 1 klg. K 2.—	Tej — — — — — 1 liter K —.60
Szöllő — — — — — 1 klg. 2.60-3.20	Paprika — — — — — 1 liter K 12.—
Gesztenye — — — — 1 klg. K 1.70	Tejfel — — — — — 1 liter K 3.40
Torma — — — — — 1 klg. K 1.75	Galamb párja — — — párja K 3—4
Burgonya — — — — 1 klg.—.80-1.—	Zöldpaprika — — — — drbja K 2—6
Száraz bab — — — — 1 klg. K —.65	Tojás darabja — — — drbja K —.40
Borsó— — — — — 1 klg. K —.50	Nyírfaseprü kiskéve K 1.50, nagyobb 3.—
Lencse — — — — — 1 klg. K —.80	Kétfülü kas 2 vékás K 5, 1 v. 4, 1/2 v. 3.—
Első rendü tehén vaj— — 1 klg. K 12.80	Talicska trágya hordásra drbja K 20.—
Másod rendü tehén vaj— 1 klg. K 8.60	Kubikos talicska— — — drbja K 40-50
Zsirtalan tehén sajt — — 1 klg. K 7.20	Kocsi rudak — — — — drbja K 7—8
Juh gomolya— — — — 1 klg. K 10.—	Tövisborona — — — — drbja K 25-30

Keresek hosszabb időre haszonbérbe vételre 50–100 holdas birtokot tanyaépülettel. Postacím: Agots Mihály Medgyesbodzás, Szemenyei Pál-tanya.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Főképviselet Csabán: Filippinyi Sámuelnél.

Biztosításokat elfogad tűz, jég baleset, szavatosság és betöréses lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módok szerint előnyös feltételek mellett. Üzleteredményben a biztosított tagok díjarányában részesednek. Nyomtatványokkal, valamint felvilágosítással készséggel szolgál

Filippinyi Sámuel

Községháza.

A szövetkezet biztonsági alapja 18,358,012,14 K tesz ki.

Tiszta magyar intézet!

Alapítva 1900-ban.

Békéscsaba - Vésztó között fekvő községek egyikében 3-4 szobás lakást nagyobb portával, kerttel, istállóval s mellékheységekkel együtt 50-60 hold földdel keresek.

Cím:

Wladár Jenő Dévaványa.

Ugyancsak nálam eladók: járgány, szekerek, kövesmalom és 24 darab gazdasági eszköz.

Eladó üzletek és házak.

Csorváson a Vasut-utcán jó karban levő lakóház melléképületekkel és egy hold gyümölcsösrel 25000 K árban, 9000 K készpénzrel megvásárolható.

Békéscsaba forgalmas pontján egy **fűszerkereskedés és italmé-
réssel** bíró, valamint az András-
uton egy nagy telekkel és gazdasági
melléképületekkel felszerelt **lakohá-
zak** igen előnyös árban eladók.

Érdeklődők forduljanak a

**Mezőgazdaság Ipar- és Kereskedelmi
Részvénytársasághoz Békéscsaba
Ferenc József-tér 10.
Fábry-palota.**

**Műfogakat készít brassói Greising Albert áll-
vizsgázott műfogász Békéscsaba, Kinizsi-utca 7.
Pápay-ház. Foghuzás teljes érzéstelenítésel.**

**Asztali
takaréktűzhely
(sparhelt)
eladó**

Réthy Béla gyógyszerésznél

**Mezőgazdaság-, Ipar-, és Kereskedelmi
Részvénytársaság Békéscsabán
Ferenc-József-tér 10., Buzapiac
Fábrý palota**

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsönököt földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4¹/₂% kamat alapon 10—65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a lózsden jegyzett értékpapírok és vidéki pénzintézetek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviseli az Adriai Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönben gőz- és motormalmok berendezését és átalakítását a leggonoszabb szakértelemmel eszközli

**Fekete Géza főgépész
Csaba, Berényi-ut 25.**

Eladó a Berényi-utca 21. szám alatti kitűnő gazdasági ház, 4 szobával, 7 mellékhelyiséggel, gépésznek vagy kisebb gyárnak alkalmas nagy udvarral és Northon kuttal. Felvilágosítást ad Papp Sándor ugyanott.

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.

Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület. Telefon 89. Sürgőnycim: Áruforgalmi Békéscsaba.

GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répavágók, amerikai aratógépek, morzsolók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.

SZENOSZTÁLY: Belföldi és porosz kőszén, koks, kovács kőszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.

TÚZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong, bükk, tölgy és fenő hulladék.

ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglák és cserép, darabos és építőmész, aszfalt-köfedéllemez, kátrány és vegyi termékek.

GÉPOLAJOK, KENŐCSÖK stb.: Kocsikenőcsök a legolcsóbb árban.

**Erdő- és Mezőgazdasági
Mérnök-iroda Békéscsabán**

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönben építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetít háztelek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

Használt, de ép, minden nagyságu

**boros és
pálinkás hordókat**

legmagasabb árban vesz

Kiss Ferenc

Csaba, Zsiros-utca 3. sz.

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

**BÉKÉSMEGYEI
FÜGGETLENSÉG**

könyvnyomdájában, Csabán.